

Įsakymas dėl tabako pakaitalų pakuočių standartizavimo¹

Tabako gaminių įstatymo 22 straipsnio 2 dalyje ir kt. nustatyta (žr. 2024 m. lapkričio 4 d. Konsolidavimo įstatymą Nr. 1161 su pakeitimais, padarytais 2024 m. gruodžio 30 d. Įstatymu Nr. 1669):

1 skyrius

Apibrėžtys

1 straipsnis. Šiame įsakyme vartojamos toliau pateiktos apibrėžtys:

- 1) Vidinis turinys – popierius arba folija atskirame pakelyje.
- 2) Prekių ženklas – prekinio pavadinimo dalis, sudaranti gaminio prekės ženklą, atsižvelgiant į informaciją, pateiktą pagal 2021 m. vasario 22 d. Įsakymą Nr. 243.
- 3) Gaminio pavadinimas – prekinio pavadinimo dalis, sudaranti gaminio pavadinimą, jei yra, atsižvelgiant į informaciją, pateiktą pagal 2021 m. vasario 22 d. Įsakymą Nr. 243.
- 4) Atskiras pakelis – mažiausias atskiras rinkai pateikiamas tabako pakaitalo pakelis.
- 5) Pakavimo medžiaga – skaidri, bespalvė medžiaga, į kurią pakuojamas vienas ar daugiau atskirų pakelių.
- 6) Išorinė pakuotė – bet kokia pakuotė, kurioje tabako pakaitalas pateikiamas rinkai ir kuri apima vieną ar daugiau atskirų pakelių.
- 7) Išoriniai paviršiai – paviršiai, kurie yra matomi uždarius atskirą pakelį ir (arba) kai išorinė pakuotė nepradaryta.
- 8) Vidiniai paviršiai – paviršiai, kurių nematyti uždarius atskirą pakelį.
- 9) Matinis – paviršius, kuris atrodo visiškai matinis, todėl nėra blizgus, žvilgus, tviskantis ar pan.
- 10) Juostelė – nuplėšiama juostelė, kuria galima atidaryti atskirą pakelį, išorinę pakuotę ar pakavimo medžiagą.

2 skyrius

Tabako pakaitalų atskirų pakelių, išorinės pakuotės ir pakavimo medžiagos spalvos reikalavimai ir pakavimo elementai

2 straipsnis. Atskiri tabako pakaitalų pakeliai ir išorinės pakuotės bei pakavimo medžiagos dizainas turi būti standartizuotas pagal šio įsakymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių tabako pakaitalų atskiro pakelio, išorinės pakuotės ir pakavimo medžiagos ženklinimą ir kt., reikalavimus.

2. Atskiri pakeliai, išorinė pakuotė ir pakavimo medžiaga gali būti ženklinamos tik laikantis šio įsakymo ir kitų teisės aktų.
3. Ženkilai, informacija ir kt., numatyti kituose teisės aktuose, turi būti pateikiami taip, kad atskiras pakelis ar išorinė pakuotė neatrodytų unikaliai ar neatkreiptų dėmesio arba negalėtų kaip nors kitaip būti laikomos prieštaraujančiomis standartizuoto tabako pakaitalų dizaino reikalavimui.
4. Detalės, kurios gaminio vartojimo atžvilgiu neatlieka jokios funkcijos, negali būti dedamos į pakuotę. Įrašytas tekstas ant detalių, kurios gaminio atžvilgiu atlieka funkciją:

- 1) turi būti baltame fone,
 - 2) gali būti sudarytas iš skaičių 0–9,
 - 3) turi būti pateiktas „Helvetica“ šriftu,
 - 4) gali būti sudarytas iš simbolių: skliaustelių (-), akūto (’), apostrofo (') ir ampersando (&) ir
 - 5) turi būti juodos spalvos.
5. Tekstas, emblemos ar kita informacija pakuotės informaciniuose lapeliuose apie tabako pakaitalo naudojimą pagal 2 straipsnio 5 dalį negali būti pateikiama taip, kad pakuotės atrodytų unikaliai, atkreiptų dėmesį ar galėtų kitaip būti laikomos prieštaraujančiomis standartizuoto dizaino reikalavimui.

3 straipsnis. Išorinė pakuotė turi būti matinė „Pantone 448 C“, o atskirų pakelių vidinis paviršius turi būti matinis „Pantone 448 C“, baltas arba sidabro pilkos spalvos.

2. Tabako pakaitalų atskirų pakelių ar išorinių pakuočių sandarinimo juosta turi būti skaidri ir bespalvė arba matinės „Pantone 448 C“ spalvos.

3. 3 straipsnio 2 dalis netaikoma tai sandarinimo juostos daliai, ant kurios galėjo būti atspausdintas pagal šį įsakymą ar kitus teisės aktus nustatytas ženklas, pavyzdžiui, išpėimai apie galimą žalą sveikatai.

4 straipsnis. Vidinis turinys, matomas atidarius atskirą pakelį, turi būti matinės „Pantone 448 C“ spalvos.
2. Ant vidinio turinio negali būti jokių raidžių, skaičių, ženklų, vaizdų, simbolių arba panašių dalykų. Vidinis turinys negali būti perforuotas taip, kad perforacija sudarytų vaizdą, simbolį, tekstą, ženklus ar pan.

5 straipsnis. Visi tabako pakaitalų atskirų pakelių ir išorinių pakuočių elementai turi būti beskoniai ir bekvapiai bei negali apimti techninių sprendimų ar priemonių, kurių vienintelė paskirtis – sukelti garso efektą.

3 skyrius

Tabako pakaitalų atskirų pakelių ir išorinių pakuočių paviršiai ir kt.

6 straipsnis. Paviršiai turi būti plokšti ir lygūs, juose negali būti netaisyklingų elementų, tokių kaip etiketės, graviūros, tekstūra, įdubimai, nelygumai ar kitos formos ar struktūros savybės.
2. 6 straipsnio 1 dalis netaikoma tam tikriems elementams, būtiniams pakeliui uždaryti.
3. 6 straipsnio 1 dalis netaikoma tam tikriems pakelio elementams, kurie yra būtini gaminiui stabilizuoti, pagrindui pritvirtinti, dangteliui pritvirtinti, dangteliui atidaryti ir uždaryti, arba vietai, kurioje yra panaudoti tabako pakaitalai.
4. Išimtys pagal 6 straipsnio 2 ir 3 dalis taikomos tik tol, kol dėl nevienodumo pakelis neatrodo unikalios ar nepritraukia dėmesio arba negali būti kaip nors kitaip laikomas prieštaraujančiu reikalavimui dėl visų tabako pakaitalų standartizuoto dizaino ir išraiškos.

7 straipsnis. Atskirų pakelių ir išorinių pakuočių paviršiai ir t. t. gali būti paženklinami tik tokiais elementais ir t. t., kaip nustatyta teisės aktuose.

4 skyrius

Tabako pakaitalų atskirų pakelių ir išorinių pakuočių pakavimo medžiaga

8 straipsnis. Atskiri pakeliai ir išorinė pakuotė gali būti padengtos permatoma pakavimo medžiaga.
2. Pakavimo medžiaga turi būti plokščia ir lygi, joje negali būti netaisyklingų elementų, pvz., žymų, įspaudų, tekstūros, įlinkių, iškilimų ar kitų formos ar struktūros elementų.
3. Juostelės, naudojamos pakavimo medžiagai atidaryti, turi būti skaidrios arba juodos. Jos gali būti iki 3 milimetrų pločio. Juostelėje gali būti integruota ištininė, permatoma arba juoda, ne ilgesnė kaip 15 mm linija, žyminti juostelės pradžią.
4. Juoda juostelė negali uždengti arba slėpti ant pakelio pateiktų įspėjimų apie pavojų sveikatai, kitų ženklų ir t. t. pagal šį įsakymą ir kitus teisės aktus.
5. Pakavimo medžiaga gal būti naudojama tik gamybos procesui būtiniams elementams ir negali keisti standartizuotos išraiškos.

5 skyrius

Tabako pakaitalų atskirų pakelių ir išorinių pakuočių ženklavimas ir t. t.

9 straipsnis. Ženklinant pagal šį įsakymą negalima visiškai ar iš dalies slėpti teksto, įspėjimų ar kitų ženklų ir pan., kurių reikalaujama pagal kitus teisės aktus.

10 straipsnis. Atskiri pakeliai ir išorinės pakuotės gali būti ženklinamos dviejose vietose nurodant ir prekių ženklą, ir produkto pavadinimą. Įrašytas tekstas:

- 1) gali būti sudarytas iš mažųjų raidžių a–z, bet taip, kad pradinė raidė galėtų būti didžioji,
- 2) gali būti sudarytas iš skaičių 0–9,
- 3) gali būti sudarytas iš simbolių: akūto ('), apostrofo (') ir ampersando (&),
- 4) turi būti pateiktas „Helvetica“ šriftu,
- 5) turi būti matinės „Pantone Cool Gray 2 C“ spalvos,
- 6) turi būti ne didesnio kaip 10-to šrifto dydžio, ir
- 7) turi būti ant to paties paviršiaus kaip ir įspėjimas apie pavojų sveikatai, turi būti pateiktas tiesia linija ir

11 straipsnis. Tabako pakaitalų, kurių sudėtyje yra kvapiosios medžiagos, išorinė pakuotė ir atskiri pakeliai gali būti ženklinami nurodant, kad gaminys yra:

- 1) „tabako aromato“ arba
- 2) „mentolio skonio“.

2. Įrašytas tekstas:

- 1) turi būti pateiktas „Helvetica“ šriftu,
- 2) turi būti matinės „Pantone Cool Gray 2 C“ spalvos,
- 3) turi būti ne didesnio kaip 10-to šrifto dydžio, ir
- 4) turi būti ant to paties paviršiaus kaip ir įspėjimas apie pavojų sveikatai, turi būti pateiktas tiesia linija ir užrašytas ta pačia kryptimi kaip ir įspėjimas apie pavojų sveikatai.

12 straipsnis. Atskiri pakeliai ir išorinės pakuotės gali būti ženklinamos vieną kartą pateikiant informaciją apie atitinkamo tabako pakaitalo bendrovės pavadinimą, adresą, e. pašto adresą, telefono numerį ir pagaminimo šalį, kuri išdėstoma taip: „Pagaminta ...“, vietoje daugtaškio nurodant šalies gamintojos pavadinimą. Įrašytas tekstas:

- 1) gali būti sudarytas iš mažųjų raidžių a–z, bet taip, kad pradinė raidė galėtų būti didžioji,
- 2) gali būti sudarytas iš skaičių 0–9,
- 3) gali būti sudarytas iš simbolių: akūto ('), apostrofo (') ir ampersando (&),
- 4) gali būti sudarytas iš e. pašto adresuose naudojamo simbolio @,
- 5) prieš šalies kodą nurodant telefono numerį gali būti simbolis +,
- 6) turi būti pateiktas „Helvetica“ šriftu,
- 7) turi būti matinės spalvos („Pantone Cool Gray 2 C“) ir
- 8) turi būti ne didesnio kaip 10-to šrifto dydžio.

13 straipsnis. Išorinė pakuotė, kurioje yra daugiau nei vienas atskiras pakelis, gali būti vieną kartą paženklinta nurodant:

- 1) „nikotino gaminys“ arba „nikotino maišelis“ pagal pakelio turinį,
- 2) pakuotėje esančių atskirų pakelių skaičių ir
- 3) atskiro pakelio vienetų skaičių arba grynąjį svorį.

2. Įrašytas tekstas:

- 1) turi būti pateiktas „Helvetica“ šriftu,
- 2) turi būti matinės „Pantone Cool Gray 2 C“ spalvos,
- 3) turi būti ne didesnio kaip 10-to šrifto dydžio, ir
- 4) turi būti ant to paties paviršiaus kaip ir įspėjimas apie pavojų sveikatai, turi būti pateiktas tiesia linija ir užrašytas ta pačia kryptimi kaip ir įspėjimas apie pavojų sveikatai.

14 straipsnis. Atskiri pakeliai gali būti vieną kartą paženklinti nurodant:

- 1) „nikotino gaminys“ arba „nikotino maišelis“ pagal pakelio turinį ir
- 2) vienetų skaičių viename pakelyje.

2. Įrašytas tekstas:

- 1) turi būti pateiktas „Helvetica“ šriftu,
- 2) turi būti matinės „Pantone Cool Gray 2 C“ spalvos,
- 3) turi būti ne didesnio kaip 10-to šrifto dydžio, ir
- 4) turi būti ant to paties paviršiaus kaip ir įspėjimas apie pavojų sveikatai, turi būti pateiktas tiesia linija ir užrašytas ta pačia kryptimi kaip ir įspėjimas apie pavojų sveikatai.

15 straipsnis. Atskiras tabako pakaitalo pakelis, kuriame yra medžiagos, būtinos tam tabako pakaitalui naudoti, gali būti vieną kartą paženklintas ta medžiaga pagal atskirame pakelyje esančią medžiagą. Šis tekstas:

- 1) gali būti sudarytas iš mažųjų raidžių, bet taip, kad pradinė raidė galėtų būti didžioji,
- 2) pateiktas „Helvetica“ šriftu,
- 3) yra matinės „Pantone Cool Gray 2 C“ spalvos ir
- 4) yra ne didesnio kaip 10-to šrifto dydžio.

16 straipsnis. Ant atskiro tabako pakaitalų pakelio ir išorinės pakuotės gali būti užrašyta „geriausias iki...“ ir nurodyta data bei vieną kartą užrašyta „Pagaminta“, po to nurodant pagaminimo datą. Įrašytas tekstas:

- 5) turi būti ne didesnio kaip 10-to šrifto dydžio, ir
- 6) turi būti ant to paties paviršiaus kaip ir įspėjimas apie pavojų sveikatai, turi būti pateiktas tiesia linija ir užrašytas ta pačia kryptimi kaip ir įspėjimas apie pavojų sveikatai.

17 straipsnis. Tabako pakaitalų atskiri pakeliai ir išorinės pakuotės gali būti vieną kartą ženklinamos brūkšniniu kodu, jeigu:

- 1) jis naudojamas mokėjimo, platinimo ar atsargų kontrolės tikslais,
- 2) jis yra juodos spalvos baltame fone arba matinės „Pantone Cool Gray 2 C“ spalvos baltame fone,
- 3) tai nėra atvaizdas, raštas ar simbolis, panašus į ką nors kitą nei brūkšninis kodas,
- 4) jis yra pakelio pagrinde arba kurioje nors jo pusėje ir
- 5) jis negali būti kitaip laikomas prieštaraujančiu standartizuoto tabako pakaitalų dizaino reikalavimui.

18 straipsnis. Tabako pakaitalų atskiri pakeliai ir išorinės pakuotės gali būti ženklinamos gamybos ženklu, įskaitant partijos numerį, jei ženklas:

- 1) naudojamas siekiant laikytis kitų taikytinų taisyklių, įskaitant susijusių su mokesčiais,
- 2) yra juodos spalvos baltame fone arba matinės „Pantone Cool Gray 2 C“ spalvos baltame fone,
- 3) nėra atvaizdas, raštas ar simbolis, panašus į kažką kitą nei gamybinis ženklas,
- 4) yra atskiro pakelio pagrinde arba šone ir
- 5) negali būti kitaip laikomas prieštaraujančiu visų gaminių, kurių sudėtyje yra tabako pakaitalo, standartizuoto dizaino reikalavimui.

19 straipsnis. Atskiri pakeliai ir išorinės pakuotės, kuriose yra tabako pakaitalas, gali būti paženklintos išlankstoma etikete, jeigu ji:

- 1) yra naudojama siekiant laikytis taikomų tabako pakaitalų ženklinimo taisyklių, nustatytų šiame įsakyme ar kituose teisės aktuose;
- 2) yra juodos spalvos baltame fone, matinės „Pantone Cool Gray 2 C“ spalvos baltame fone arba spalvos, kurios reikalaujama pagal kitus teisės aktus tokiam ženkliui baltame fone;
- 3) nėra atvaizdas, raštas ar simbolis, panašus į bet kokią kitą ženklą nei tai, kas garantuojama atitinkamu ženklu;
- 4) yra atskiro pakelio pagrinde arba šone ir
- 5) negali būti kitaip laikoma prieštaraujančia visų gaminių, kurių sudėtyje yra tabako pakaitalo, standartizuoto dizaino reikalavimui.

6 skyrius

Atskiro pakelio dydis

20 straipsnis. Tabako pakaitalo atskiras pakelis turi būti pakelio turinį atitinkančio dydžio, t. y. ne didesnis už pakelio turinį.

7 skyrius

Baudžiamosios nuostatos

20 straipsnis. 2–19 straipsnius pažeidusiam asmeniui skiriama bauda, išskyrus atvejus, kai pagal kitą įstatymą skiriama didesnė bausmė.

2. Įmonės ir kt. (juridiniai asmenys) gali būti patraukti baudžiamojon atsakomybėn pagal Baudžiamojo kodekso 5 skyriaus nuostatas.

8 skyrius

Įsigaliojimas

21 straipsnis. Šis įsakymas įsigalioja 2025 m. liepos 1 d.

Sophie Løhde

/ Anna D. Madsen